

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. M. K.**, zast. Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2018, č. j. OAM-172/ZA-ZA11-ZA17-2018-II, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 11. 2019, č. j. 31 Az 37/2018 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Žalobce se svou matkou utíká před otcem, který matku několikrát fyzicky napadl a vyhrožoval jí smrtí, často bil i žalobce. Otec má zároveň konexe na vládnoucí stranu AKP, fyzicky napadal odpůrce prezidenta Erdogana a mohl by jako odpůrce prezidenta nahlásit také žalobce. Plnoletost žalobce nehraje v Turecku roli,

navíc stále studuje a je na matce závislý. V Turecku se nemohou domoci ochrany státních orgánů.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla konfliktní rodinná situace, obava žalobce a jeho matky z pronásledování otcem. Původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu může být soukromá osoba, ovšem pouze při naplnění specifických podmínek. Ty v projednávaném případě naplněny nebyly, neboť žalobce i jeho matka mohou před otcem využít ochrany tureckých státních orgánů, nejedná se o osobu s vlivem na tureckou policii a justici. Žalobce může rovněž přesídlit na místo otci neznámé. Nebyly proto naplněny podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] S ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (dále „Istanbulská úmluva“) nelze konstatovat, že „rodinná konfliktní situace“ není azylově relevantní okolností. On i jeho matka jsou oběťmi domácího násilí, před kterým v zemi původu nenalezli pomoc ani u státních orgánů, ani u nestátních subjektů. Nebylo tudíž dostatečně posouzeno, zda byly naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu jsou nepřezkoumatelná, neboť odkazují na výpověď matky žalobce, která však není součástí správního spisu. Není dále zřejmé, o závěry jakých zpráv ohledně efektivnosti ochrany před domácím násilím v Turecku se rozhodnutí opírá.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že skutkový stav zjistil dostatečně a vycházel z aktuálních informací. Stěžovatel je zletilý a při případném budoucím konfliktu se svým otcem se může obrátit na bezpečnostní složky v Turecku. Stěžovatel ani jeho matka nevyužili dostupných možností k ochraně svých práv, a proto nelze hovořit o pronásledování ve smyslu zákona o azylu, ale pouze o konfliktu mezi soukromými osobami.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se NSS v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního

pokračování

podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná, neboť NSS neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[10] Krajský soud ani žalovaný nevycházeli z předpokladu, navzdory tvrzení stěžovatele, že by jednání jeho otce, tedy soukromé osoby, nemohlo vést k naplnění podmínek pronásledování či hrozby vážné újmy. Naopak výslovně uvedli, že původcem pronásledování může být i soukromá osoba, a to za předpokladu, že státní orgány nejsou schopny či ochotny poskytnout žadateli účinnou ochranu. Tento závěr je zcela v souladu s judikaturou (viz např. bod [14] rozsudku NSS ze dne 10. 10. 2019, č. j. 5 Azs 7/2019 - 36). Nejednalo se tedy o právní otázku, která by v judikatuře dosud řešena nebyla, byla řešena rozdílně nebo by bylo zapotřebí se od ní odchýlit.

[11] Krajský soud se v napadeném rozhodnutí nedopustil ani zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Výpověď jeho matky ve správním spise obsažena je, a to na č. l. 17–20. Žalovaný ve svém rozhodnutí výslovně uvedl, že při hodnocení možnosti dosáhnout ochrany před pronásledováním ze strany soukromých osob vycházel ze zprávy Ministerstva vnitra Spojeného království – Ženy obávající se genderově motivovaného násilí ze dne 12. 7. 2018, a ze zprávy Asylum Research Consultancy – Přehled situace v Turecku ze dne 16. 4. 2018, a na tyto zprávy odkázal také krajský soud. Tyto podklady jsou rovněž součástí správního spisu, konkrétně na č. l. 78 a 72.

[12] Žalovaný i krajský soud se zároveň přezkoumatelně vypořádali s otázkou, zda byly naplněny podmínky pro přiznání azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Vyložili, proč mají za to, že stěžovatel i jeho matka mohou využít ochrany státních orgánů v Turecku, a to jak s ohledem na celkovou situaci v dané zemi, tak s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem stěžovatelova případu. Rovněž zdůvodnili, proč se s tvrzením stěžovatelovy matky ohledně nedostupnosti ochrany státních orgánů neztotožnili, přičemž stěžovatel v kasační stížnosti s tímto závěrem

polemizuje pouze velmi obecným způsobem. Stěžovatelem namítaná pochybení státních orgánů se nadto týkala jeho matky, nikoliv jeho samotného.

[13] NSS neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

IV. Náklady řízení

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Usnesením NSS ze dne 15. 1. 2020, č. j. 9 Azs 355/2019 - 28, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní z řad advokátů Mgr. Gabriela Kopuleťá, advokátka se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). NSS přiznal ustanovené zástupkyni odměnu za jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci samé (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 téže vyhlášky]. Soudní praxe při výkladu ustanovení náhrady nákladů za převzetí a přípravu zastoupení, je-li klientovi zástupkyně ustanovena [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], vychází z toho, že k přiznání odměny za úkon právní služby spočívající v převzetí věci dojde pouze tehdy, jestliže se uskuteční první porada mezi zástupkyní a zastoupeným. Zástupkyně však potvrzení o první poradě nedoložila, proto jí náhrada nákladů řízení za tento úkon nemohla být přiznána. Ustanovená zástupkyně není plátkyní DPH. Celková odměna tedy činí částku ve výši 3 400 Kč, která jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu